

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دعای پیش از مطالعه

اَللّٰهُمَّ اَخْرِجْنِيْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْوَهْمِ وَاكْرِمْنِيْ بِنُورِ الْفَهْمِ
اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا اَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَاَنْشُرْ عَلَيْنَا خَزَائِنَ عُلُوْمِكَ
بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ

پروردگارا، خارج کن مرا از تاریکی های فکر و گرامی بدار به نور فهم
پروردگارا، بکشای بر مادرهای رحمت را و بکستران کنج های دانشت را به امید رحمت
تو ای مهربان ترین مهربانان

بیایید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دوست عزیز، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله ی مؤلف، مترجم و ناشر آن است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از پدیدآورنده کاری غیراخلاقی، غیرقانونی، غیرشرعی و کسب درآمد از دسترنج دیگران است، نتیجه ی این عمل نادرست، موجب رواج بی اعتمادی در جامعه و بروز پی آمدهای ناگوار در زندگی و محیط ناسالم برای خود و فرزندانمان می گردد.

درسنامه روان‌پرستاری

ویژه کلیه گرایش‌های کارشناسی ارشد پرستاری وزارت بهداشت

تألیف و گردآوری:

پیمان فریدونی

(دانش‌آموخته رشته روان‌پرستاری دانشگاه علوم پزشکی تهران)

محمدرضا موقوی

(عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران)

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست‌نویسی

موضوع

شناسه افزوده

شناسه افزوده

رده‌بندی کنگره

رده‌بندی دیویی

شماره کتابشناسی ملی

: فریدونی، پیمان، ۱۳۷۱-

AGK: درسنامه روان‌پرستاری ویژه کلیه گرایش‌های کارشناسی ارشد پرستاری وزارت بهداشت/ تألیف و گردآوری پیمان فریدونی، محمدرضا موقوی.

: تهران: آناهید گستر خلیلی، ۱۴۰۳.

: ۱۹۶ص: مصور، جدول؛ ۲۲×۲۹سم.

: 978-622-8348-11-7

: فیپا

: روان‌پرستاری -- راهنمای آموزشی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)

Psychiatric nursing -- Study and teaching -- Examinations, questions, etc (Higher)

: بیماری‌های روانی -- راهنمای آموزشی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)

Mental illness -- Study and teaching -- Examinations, questions, etc (Higher)

: موقوی، محمدرضا، ۱۳۳۵

: ایران. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی / Iran . Ministry of Health and Medical Education

: RC۴۴۰

: ۶۱۰/۷۳۶۸۰۷۶

: ۹۵۳۰۷۶۲

انتشارات آناهید گستر خلیلی

نام: AGK درسنامه روان‌پرستاری

(ویژه کلیه گرایش‌های کارشناسی ارشد پرستاری وزارت بهداشت)

تألیف و گردآوری: پیمان فریدونی . محمدرضا موقوی

ناشر: آناهید گستر خلیلی

نوبت و سال چاپ: اول . ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰۰

چاپ و صحافی: گیلان

مدیر تولید: امیرحسین خلیلی

مدیر فنی و هنری: مریم آرده

تایپ و صفحه‌آرایی: بیتا اندوزفر

بهاء: ۲۸۰۰۰۰ تومان

آموزشگاه/ فروشگاه: ۰۲۱۶۶۵۶۸۶۲۱

مرکز پخش: ضلع جنوب‌غربی میدان انقلاب . جنب بانک پارسیان . مجتمع تجاری پارس . طبقه اول

مدیر فروش: ۰۹۱۹۱۶۸۵۹۷۰ (ارتباط از طریق پیامک)

 agkpublisher@gmail.com

www.agkins.com

طلیعه سخن مدیر تولید:

سپردن کار به اهلش نشانه‌ی خردمندی است.

برای تولید بسته‌های آموزشی تمام تلاش خود را به کار گرفته‌ایم تا محصولی شایسته را تقدیم شما عزیزان نماییم.

مجموعه‌ای که پیش روی شماست براساس معتبرترین و به‌روزترین منابع کنکور و به قلم مجرب‌ترین اساتید تألیف شده است و مطالعه آن موجب صرفه‌جویی در زمان و هزینه شما خواهد شد. ارائه بالاترین آمار قبولی در کنکور کارشناسی ارشد و دکتری در دهه اخیر بیان‌گر توانایی این مجموعه در راستای اهداف آموزشی خود می‌باشد. اینک با اتکا به تجربه‌ای ۱۷ ساله می‌توانیم ادعا کنیم که مجموعه حاضر، بی‌شک از جمله کامل‌ترین و به‌روزترین بسته‌های آموزشی موجود در عرصه کنکور می‌باشد.

❧ برخی از ویژگی‌های بسته‌های آموزشی:

- منطبق با معتبرترین و به‌روزترین منابع کنکور
- گردآوری و تألیف توسط مجرب‌ترین اساتید کنکور
- تدریس مطالب از سطح پایه تا پیشرفته به بیان ساده و روان
- انتقال بهتر مفاهیم با استفاده از شکل، جدول و نمودار
- تألیف مبتنی بر نحوه‌ی طراحی سوالات کنکور
- مطالعه یک منبع منسجم به جای مطالعه چندین منبع مختلف
- منبعی خودآموز و بدون نیاز به مدرس

اینک علاوه بر مطالعه بسته‌های آموزشی استفاده از خدمات و محصولات زیر را به عنوان ضمانتی برای قبولی به شما داوطلبان عزیز توصیه می‌کنم؛

❧ آزمون‌های آزمایشی: خوش بود گر محک تجربه آید به میان

داوطلب شجاع کیست؟ داوطلبی است که خود را مورد سنجش (خود را با خود) و ارزیابی (خود را با دیگران) قرار دهد تا پیش از کنکور به نقاط ضعف خود پی ببرد و آن‌ها را تقویت نماید. آزمون‌های آزمایشی دارای یک برنامه‌ریزی منسجم است و به شما اولتیماتوم می‌دهد. یعنی شما باید در یک زمان معین مطالب معینی را مطالعه نمایید.

آزمون‌های آزمایشی مجموعه دارای سوالات استاندارد، پاسخنامه تشریحی و کارنامه تحلیلی می‌باشد. صادقانه شرکت در آزمون‌های آزمایشی را به شما عزیزان توصیه می‌کنم.

❧ مشاوره تخصصی و برنامه‌ریزی: زیر نظر حرفه‌ای‌ها درس بخوانید ...

در صورتی که نمی‌توانید با توجه به زمان آزادتان برنامه‌ی مطالعاتی استاندارد را برای خود تدوین کنید حتماً از افراد متخصص کمک بخواهید. افرادی که تجربیات خود را صادقانه در اختیار شما قرار می‌دهند و برنامه‌ریزی مناسب با شرایط شما را انجام می‌دهند.

📖 کتاب تست:

کوچک‌ترین واحد یادگیری در کنکور، تست است.

شما می‌توانید برای این‌که سطح یادگیری خود را پس از مطالعه بسنجید از کتاب‌های تست مجموعه (تست کنکور) و ماطراحان (تست‌های تألیفی) استفاده کنید. این کتاب‌ها به‌صورت موضوعی طبقه‌بندی شده‌اند و می‌توانند نحوه‌ی طرح سوالات کنکور و سطح آن‌ها را به‌صورت واضح به شما نشان دهند.

📖 درسنامه‌های نکات داغ و کتاب‌های الگوریتم مناسب‌ترین منابع برای دوران مرور و جمع‌بندی:

بیش‌تر داوطلبان حین مطالعه نگران خلاصه‌نویسی و مرور آموخته‌های خود هستند و برای خلاصه‌نویسی زمان زیادی را صرف می‌کنند. اینک به شما مؤده می‌دهیم که این‌بار زمان به نفع شما در حال گذر است و دیگر با استفاده از درسنامه‌های نکات داغ و کتاب‌های الگوریتم نیاز به خلاصه‌نویسی ندارید.

شما می‌توانید نظرات، انتقادات و پیشنهادهای سازنده خود را در مورد بسته‌های آموزشی به شماره‌تلفن همراه ۰۹۱۹۱۶۸۵۹۷۰ فقط و فقط پیامک نمایید.

مشاور و مدیر تولید

امیرحسین خلیلی

طلیعه سخن مؤلف:

روان‌پرستاری، دانشی از پرستاری است که شناخت انسان و پیچیدگی‌های رفتار او را سرلوحه کار خویش قرار می‌دهد. تا قدری از عطش بشر برای شناسایی جسم و جان او را سیراب کند و غبار تن از چهره جان بزداید. ولی عظمت روح انسان آن‌چنان است که در برابر تیغ جراحی، سر فرود نمی‌آورد، انسانی که از یک سو حمامستون است و از دیگر سو مسجود ملائکه، انسانی که می‌تواند از خاک تا افلاک به معراج رود و آنچه در این میان مانع است همانا دغدغه تن اوست:

جان‌کشاید سوی بالا، بال؛

تن زده اندر زمین چنگال؛

باری، روان‌پرستاری با ما از یکپارچگی و تمامیت کنش‌های تن و روان سخن می‌گوید و اگر نیک بنگریم جلوه‌ای است از عظمت بیکران یزدان پاک. چرا که باور داریم "و ما اوتیتیم من العلم الا قليلا". کتاب حاضر همان‌گونه که از نامش برمی‌آید، چکیده‌ای است از مباحث اصلی روان‌پرستاری و حاصل قریب ۲۶ سال تجربه بودن با این دردمندان و تدریس مباحث مربوطه، در کلاس‌های درسی دوره کارشناسی پرستاری و کارشناسی ارشد روان‌پرستاری در دانشگاه‌های مختلف.

مباحث این کتاب براساس سرفصل‌های شورای عالی برنامه‌ریزی - کمیته تخصصی پرستاری تدوین شده و سعی گردیده است تا ضمن اختصار، فراگیر و پوشاننده زمینه‌های اصلی این درس باشد. با این وجود، یقیناً حاوی اشکالات خواهد بود. از همه عزیزان تقاضا می‌کنیم بر ما منت بگذارند و ایرادها و اشکالات و پیشنهادهای خود را به نشانی زیر ارسال فرمایند.

با احترام

پیمان فریدونی

Peiman fereidounisa @ yahoo. com

بخش اول: بهداشت روان

فصل اول: تاریخچه روانپزشکی و روان پرستاری.....	۱۰
فصل دوم: پیشگیری ها در بیماری روانی.....	۱۷
فصل سوم: نقش عوامل موثر بر بهداشت.....	۲۰
فصل چهارم: نیاز و انگیزش.....	۲۱
فصل پنجم: مفهوم خود.....	۲۳
فصل ششم: بحران.....	۲۵
فصل هفتم: استرس.....	۲۷
فصل هشتم: مکانیسم های دفاعی.....	۲۹
فصل نهم: ارتباط درمانی.....	۳۳
فصل دهم: نشانه شناسی.....	۳۵
فصل یازدهم: عوامل مختلف تاثیرگذار در بیماری های روانی.....	۴۷

بخش دوم: بیماری های روان

فصل اول: درمان بیماری های روانی (Treatment in Psychiatry).....	۵۰
فصل دوم: اختلالات اسکیزوفرنی (Schizophrenia Disorders).....	۷۹
فصل سوم: اختلالات خلقی (Mood Disorders).....	۹۱
فصل چهارم: اختلالات اضطرابی (Anxiety Disorders).....	۱۰۱
فصل پنجم: اختلالات شبه جسمی (Somatoform Disorders).....	۱۰۹
فصل ششم: اختلالات تجزیه ای (Dissociative Disorders).....	۱۱۸
فصل هفتم: اختلالات انطباقی (Adjustment Disorders).....	۱۲۴
فصل هشتم: عوامل روان شناختی موثر بر وضعیت طبی (اختلالات روان تنی)	
(Psychological Factors Affecting Medical Condition (Psychosomatic Disorders)).....	۱۳۰
فصل نهم: اختلالات شخصیتی (Personality Disorders).....	۱۳۶
فصل دهم: اختلالات جنسی (Sexual Disorders).....	۱۵۱
فصل یازدهم: اختلالات روانی عضوی ((Organic Mental Disorders (OMD)).....	۱۵۸
فصل دوازدهم: اختلالات مرتبطه با مواد (Sybstance- Related Disorders).....	۱۶۶
فصل سیزدهم: فوریت های روان پزشکی (Psychiatric Emergencies).....	۱۷۶
فصل چهاردهم: اختلالات خواب (Sleep Disorders).....	۱۸۳
فصل پانزدهم: اختلالات خوردن.....	۱۹۱

بخش اول

بهداشت روان

فصل

۱

تاریخچه روانپزشکی و روانپرستاری

نکات

۱۰

❖ قدیمی ترین فن، اما جدیدترین دانش و علم، علم روان پزشکی است.

❖ «بقراط»، مؤسس پزشکی نوین بود.

بقراط

- ✓ در بیماری های روانی، بقراط معتقد بود که به هم خوردن اخلاط و امزاج اربعه، باعث اختلال در کارکرد مغز می شود. وی مغز را مرکز فعالیت های انسانی و بیماری های روانی را نتیجه ی اشکال در مغز می دانست.
- ✓ بقراط بیماری روانی را در فعالیت انسان می دانست. وی معتقد بود کسی که در خودش بوده و گوشه گیر است، روانی نیست؛ به همین خاطر او تنها توانست مانیا (جنب و جوش) و مالیخولیا (دم به دم می گوید: من مریضم) را توضیح دهد.
- ✓ روش های درمانی بقراط برای بیماران روانی:
 - رژیم غذایی حاوی سبزیجات
 - فعالیت بدنی
 - حمامات
 - شنا
 - دارو

افلاطون

- ✓ مؤسس نظریه ی روان تنی می باشد.
- ✓ وی عدم توازن بین اختلالات بدنی و اخلاقی را منشاء بیماری روانی می دانست.
- ✓ برای پیشگیری از بیماری های روانی، تأکید بر بهداشت جسم و عادات صحیح زندگی داشت.
- ✓ کتاب «جمهوری» از افلاطون است. وی در این کتاب، دو نوع جنون را توضیح داد:
 - تسلط روح منطقی از بین می رود.
 - خدایان بر فرد تسلط پیدا می کنند.

فصل

پیشگیری‌ها در بیماری روانی

۲

۱. پیشگیری سطح اول

- ✓ مستقیم: افزایش مقاومت شخصیت افراد در مقابل عوامل بیماری‌زا را گویند.
- روش: آموزش اصول بهداشت روانی
- ✓ غیرمستقیم: از بین بردن عامل بیماری‌زا را گویند.
- روش: روابط اجتماعی و شرکت همه افراد اجتماع.
- ± اساسی‌ترین روش پیشگیری اولیه، آموزش است.

۲. پیشگیری سطح ۲

- ✓ بیماری‌هایی به‌منظور تشخیص، تشخیص فوری، تشخیص زودرس، علائم غیرعادی یا رفتارهای غیرمتعادل، درمان فوری، زودرس و کامل، پیشگیری از بروز علائم شدید، برگرداندن بیماری‌های روانی به جامعه، پیشگیری از بازگشت عوارض بیماری تا حصول بهبودی کامل و کوتاه کردن دوره‌ی ناتوانی.

۳. پیشگیری سطح ۳

- ✓ جلوگیری از پیشرفت بیش‌تر و طولانی شدن بیماری، کاستن شیوع آثار باقی‌مانده و ناتوانی حاصل از بیماری، رساندن بیمار مزمن به بالاترین سطح کارایی، محدود کردن میزان ناتوانی، بازگرداندن توانایی فرد در حد ظرفیت و گنجایش فرد و ناتوانی.

۱. محدود کردن ناتوانی و کوتاه کردن ناتوانی، به‌ترتیب کدام‌یک از سطوح پیشگیری در بهداشت است؟

سوم - دوم

۲. ناتوانی، کدام‌یک از سطوح پیشگیری است؟

سوم (Neohabilitation)

بعد از اعمال جراحی گوش، معمولاً از یک لوله‌ی متعادل‌کننده فشار شبیه قرقره به‌نام گرومت استفاده می‌شود. این وسیله از طریق سوراخ وسط آن، هوا را از کانال گوش به گوش میانی می‌رساند. گرومت‌ها برای تسهیل تخلیه‌ی مدام ترشحات و حفظ فشار مساوی در گوش میانی و ایجاد فرصت برای التیام شیپور استاش استفاده می‌شوند. گرومت‌ها به مدت ۶ ماه استفاده شده و به‌گونه‌ای طراحی شده که وقتی مشکل گوش برطرف شود، وسیله نیز خودبه‌خود از پرده جدا شده و داخل کانال گوش بیفتد. لذا، اگر لوله خارج شد نباید نگران شد.

فصل

۳

نقش عوامل موثر بر بهداشت

نقش خانواده در بهداشت روان

۲۰

- ✓ «خانواده» اساسی‌ترین واحد اجتماع است.
- ✓ «خانواده» نخستین جایی است که کودک عضو آن می‌شود.
- ✓ «مادر» نخستین فردی است که کودک از لحاظ عاطفی به او نزدیک است.
- ✓ «مادر» کسی است که بیش‌ترین تأثیر را بر روی شخصیت فرد در دوران کودکی می‌گذارد.
- ✓ روابط بین افراد در خانواده، روی شخصیت فرد تأثیر می‌گذارد.

انواع خانواده از نظر روابط بین فردی

- ✓ خانواده دموکراسی: اعضاء حق دخالت در تمامی امور و مسائل مختلف خانواده، انتخاب هدف زندگی، تقسیم درآمد و روش زندگی خانواده را دارند. کودکان مشکل عاطفه نداشته و از کمبود محبت رنج نمی‌برند.
- ✓ خانواده با آزادی مطلق: در تمام زمینه‌ها، افراد اختلاف سلیقه و عقیده دارند، مشاجره و بحث زیاد بوده، خانواده متزلزل است و کسی به‌عنوان تصمیم‌گیرنده وجود ندارد.
- ✓ خانواده دیکتاتوری: نظام پدرسالاری یا مادرسالاری بر آن حاکم است. تصمیم‌گیرنده و واضع قوانین خانواده، یک نفر است. خانواده طاقت فرساست، بچه‌ها ضعیف‌النفس، مضطرب، بی‌اراده و منزوی بوده و نسبت به دیگران بدبین هستند.

اجتماع

- ✓ مفهوم اجتماع درمانی اولین بار توسط ماکسون جونز تأکید شد.
- روان‌پزشکی اجتماعی، انقلاب سوم روان‌پزشکی نامیده شد که به‌نام اولین انقلاب عصر پیدایش بینش به دنبال قرون وسطی و دومین انقلاب پیدایش روانکاوی نیز نامیده شد.

فصل

۴

نیاز و انگیزش

انگیزش

✓ به معنای علت یا سبب رفتار و حالتی است که در اثر دخالت انگیزه ایجاد می‌شود

نیاز

✓ به حالت کمبود یا محرومیت نیاز گفته می‌شود.

– انگیزه به عامل جبران‌کننده نیاز گفته می‌شود.

انگیزه

✓ زیستی: گرسنگی، تشنگی و

✓ اجتماعی (اکتسابی): تحت تأثیر محیط، کسب می‌شود (انگیزه به پیشرفت، انگیزه به کنجکاوی، مدرک کارشناسی، مدرسالاری، حکومت

✓ نظریه‌ها در انگیزه:

– **نظریه‌ی غرایز:** مبنای زیست شناختی دارد؛ غریزه انعطاف‌پذیر و ثابت است؛ غرایز ارثی هستند؛ در جریان رشد و تکامل به‌وجود می‌آیند؛ اکتسابی نیستند.

– یکی از طرفداران این نظریه، ویلیام مک دوگاست.

– **نظریه‌ی روانکاوی:** رفتار انسان را به نیروهای قدرتمند درونی نسبت می‌دهد. مؤسس این نظریه فروید است، آن دو نیروی درونی را بنیادی و ناخودآگاه می‌داند.

۱. غریزه‌ی زندگی و مرگ را «فروید» تعریف کرد.

۲. غریزه‌ی زندگی در جهت ارضای نیازهای انسانی است که معروف به «لیبیدو» است.

– **لیبیدو:** تمام امیال، گرسنگی، تشنگی و جنسی.

– **غریزه‌ی مرگ:** فرد این غریزه را به‌صورت خودکشی، انهدام خود و پرخاشگری به دیگران نشان می‌دهد.

– **فروید:** پرخاشگری، مهم‌ترین غریزه‌ی مرگ است.

فصل

۵

مفهوم خود

مفهوم خود (خودپنداری)

✓ تصویری است که همیشه همراه انسان است.

ویژگی

- ✓ قابل تغییر بر اساس رابطه با محیط است.
- ✓ تغییرات در دوران کودکی بیش تر از بزرگسالی بوده و دارای چهار بعد اصلی است:
 - بعد هویت: فرد معتقد است که فردی مستقل و از دیگران جداست.
 - بعد تصویر بدنی: تصویری از اندازه، عملکرد، ظاهر، توانایی ها و محدودیت های بدن در ذهن خود.
 - بعد نقش ها: رفتارهایی که بر اساس انتظارات اجتماع از او سر می زند.
 - بعد عزت نفس: احساس ارزشمندی و ارزیابی که فرد از خود دارد.
 - کوپر اسمیت در مورد بعد عزت نفس می گوید: یک قضاوت شخصی درباره ی با ارزش بودن یا بی ارزش بودن، قبولی یا عدم قبولی فرد در ذهنش است.

منابع عزت نفس رد نظریه ی کوپر اسمیت

- ✓ قدرت: وقتی خود قدرت دارد و روی دیگران تأثیر می گذارد، پس ایجاد احساس ارزشمندی می کند.
- ✓ مهم بودن: وقتی شخصی متوجه می شود که برای دیگران ارزشمند است.
- ✓ پایبند به آداب و عقاید اجتماعی و اخلاقی
- ✓ موفقیت

تقسیم بندی عزت نفس از دیدگاه کوپر اسمیت

- ✓ جسمانی: میزان رضایت فرد از ظاهر و توان جسمی
- ✓ خانوادگی: میزان تأیید و پذیرفته شدن در خانواده
- در فرزندان کوچک خانواده عزت نفس بیش تر است.
- ✓ آموزشی: ارزشیابی کودک در مدرسه اش
- ✓ کلی: تصویر و پذیرش کلی فرد از محیط اطرافش

فصل

بحران

۶

- ✓ اختلال درونی که توسط یک حادثه‌ی استرس‌زا و ناگوار ایجاد می‌شود.
- پدر بحران، کاپلان بود.

عوامل متعادل‌کننده‌ی بحران

- ✓ ادراک فرد از واقعه را گویند و فرد باید بگوید که واقعیت برای چه رخ داده است؟
- ✓ حمایت‌های موقعیتی
- ✓ مکانیسم‌های سازشی یا دفاعی

انواع بحران

- ✓ بحران رشدی (بحران انتقالی): در مراحل رشد به‌وجود می‌آید.
- مثال: کودکی که از نوباوه به نوجوان تبدیل می‌شود
- خصوصیات: اگر فرد به بحران مرحله‌ی قبلی غلبه کند، می‌تواند به مرحله‌ی بعدی برود. این بحران نیاز به تغییر نقش دارد (زناشویی-بازنشستگی)
- ✓ بحران موقعیتی: یک واقعه‌ی خارجی که تعادل روانی شخصی یا گروهی را به‌هم می‌زند (از دست دادن شغل، از دست دادن شخص مورد علاقه، شیوع و بدتر شدن بیماری، جدایی)
- ✓ بحران اکتسابی (بحران اجتماعی): چهار ویژگی دارد:
 - ناگهانی (نامتداول)
 - نامتعارف
 - غیرمنتظره
 - ناشی از تغییرات محیط (زلزله، گردباد، سیل، آتش‌سوزی)

مثال

- ✓ گروگان‌گیری = اکتسابی (نامتداول)
- ✓ تصادف‌های عمدی = اکتسابی
- ✓ حاملگی ناخواسته = موقعیتی

فصل

۷

استرس

- ✓ هانس سلیه (پدر استرس)، سندروم سازگاری عمومی را نام‌گذاری کرد.
- ✓ برای برخورد با استرس فرد سلیه مرحله را طی می‌کند:
- **آگاهی و اخطار (Alarm):** کوتاه مدت، فوری، فرد به رفتار خود جهت می‌دهد، سیستم سمپاتیک کار می‌کند، بخش مرکزی غده فوق کلیوی آدرنالین ترشح می‌کند.
- **مقاومت (Resistance):** رویارویی و مقابله با مشکل، فعالیت بخش قشری غده فوق کلیوی باعث ترشح استیل کولین شده و فرد را برای جنگ آماده می‌کند.
- **خستگی (Degeneration or exhaustion):** تمامی انرژی فرد صرف مقابله با مشکل شده و در فرد عدم تعادل پیش می‌آید.

نکات

- ✚ نخستین فیزیولوژیستی که هموستاز را توضیح داد، کلود برنارد بود، وی «استرس» را عامل برهم زدن هموستاز می‌دانست.
- ✚ والترهاتن اسم هموستاز را برای ثبات داخلی انتخاب کرد.
- ✓ مجموعه‌ی نظریه‌ی این سه نفر، منجر به تعریف کامل استرس شد:
- مجموعه واکنش‌های جسمانی، روانی، ذهنی و رفتاری‌ای است که از ارگانیسم در برابر محرک‌های درونی یا بیرونی‌ای که محیط داخلی را بر هم می‌زنند، سر می‌زند.
- ✚ هدف اصلی این واکنش‌ها، برگرداندن ثبات داخلی است.

فریدمن و رزمن

- ✓ شخصیت‌ها را بر اساس استرس بدین ترتیب دسته بندی کردند:
- **شخصیت A:** پرخاشگر، مهاجم، جاه طلب، سخت‌کوش، بیزار و بی‌حوصله، اهل رقابت در پی مشاغل پر فشار. این افراد بیش‌تر دچار بیماری عروق کرونری قلب (CAD) می‌شوند.
- **شخصیت B:** ملایم، آرام، کم‌تر درگیر رقابت می‌شوند.

فصل

۸

مکانیسم‌های دفاعی

- ✓ آنا فروید، دختر فروید، مکانیسم دفاعی را تعریف کرده:
- مکانیسم دفاعی از ناخودآگاه فرد بلند شده و توسط من اجرا می‌شود.
- ✓ مکانیسم‌های چگونه اجرا می‌شوند؟
- توسط من یا خودآگاه (ego)

۱. مکانیسم دفاعی سرکوب کردن

- ✓ بیرون راندن ناخودآگاه تجارب، تمایلات، اتفاقات ناراحت کننده از بخش خودآگاه به ناخودآگاه.
- کاری است ناخودآگاه ولی ارادی
- ناخودآگاه فراموش می‌شود و فرد دیگر به یاد نمی‌آورد
- نام دیگر این مکانیسم کتمان است. کتمان یعنی جلوه دادن چیزی بدون این که اهمیتی برای فرد داشته باشد.
- شایع ترین مکانیسم دفاعی سرکوب کردن می‌باشد.
- اولین خطی که فرد برای دفاع با اضطراب و استرس به کار می‌برد، سرکوب کردن است.

۲. مکانیسم دفاعی جابه‌جایی

- ✓ فرد احساسات و عواطفش را از روی شیء که زورش به آن نمی‌رسد، به شیء دیگری که زورش به آن می‌رسد انتقال می‌دهد (مثل در را محکم زدن)

۳. مکانیسم برون‌فکنی یا فرافکنی

- ✓ نسبت دادن احساسات یا عواطف به شخص دیگر (مهم نیست زور دارد یا نه، فرق آن با جابه‌جایی در این مورد است).
- بیشترین مکانیسمی است که پارانویدها به کار می‌برند.
- ضرب‌المثل: کافر همه را به کیش خود پندارد.

۴. مکانیسم دفاعی جبران

- ✓ فرد برای تلافی کردن، نقصی را جبران می‌کند. گاهی رفتارهای افراطی بوده و حقارت به همراه دارند.
- تفاوت جبران با تصعید (والایش): در تصعید فرد فقط صعود می‌کند.

فصل

۹

ارتباط درمانی

ارتباط

ما پنجره‌ای به نام پنجره‌ی جوهری داریم. جوهری فردی ایرانی بوده که این پنجره را به نام خود نام‌گذاری کرد.

بخش‌های پنجره‌ی جوهری

- ✓ بخش ۱:
 - افکار، احساسات یا خصوصیتی که هم برای فرد و هم برای دیگران شناخته شده است.
- ✓ بخش ۲:
 - دیگران از آن آگاه هستند و فرد آن را انکار می‌کند (مثل عیب پرحرفی)
- ✓ بخش ۳:
 - اسرار و افکاری که فرد می‌داند، ولی دیگران نمی‌دانند (به‌طور مثال، فقط فرد می‌داند که مادرش روانی است).
- ✓ بخش ۴:
 - بخش ناخواه‌آگاه فرد است که نه خود فرد و نه دیگران آن را می‌داند.
- ✓ سه حلقه‌ی اصلی ارتباط:
 - حلقه‌ی فرستنده
 - حلقه‌ی ارتباطی
 - حلقه‌ی گیرنده
- ✓ انواع ارتباط:
 - کلامی
 - غیرکلامی
- در بیماران روانی، ارتباط غیرکلامی بخش اعظم ارتباط بین پرستار و بیمار را تشکیل می‌دهد. به‌طور مثال، پرستار می‌پرسد: دلت برای مادرت تنگ شده؟ بیمار در جواب پاهاش را به هم می‌زند و بی‌قراری می‌کند.
- ✓ مراحل ارتباط:
 - آشنایی
 - کشف هویت‌ها

فصل

نشانه‌شناسی

۱۰

✓ برای این‌که بیماری روانی را تشخیص دهیم، آن‌ها را تقسیم‌بندی می‌کنیم:

– فرم تفکر:

۱. تفکر انتزاعی

۲. تفکر عینی (ذاتی): تا مرحله پیش‌ساز عملکردی (از نظر پیاژه) وجود دارد. فرد هر چیز را یک وجهی می‌بیند.

۳. فرق انتزاعی با عینی در تفسیر ضرب‌المثل است.

۴. تفکر انتزاعی چندوجهی است، چند جنبه را فرد با هم می‌سنجد، جنبه‌های مختلف موضوع تحت نظرش است.

۵. تفکر خلاق: تفکری است که فرد در آن استعدادها و توانایی‌های خود را در مفهوم جدید نشان می‌دهد و مسائل جدید را خلق می‌کند.

– جریان تفکر:

زمانی که شما در مورد یک موضوع فکر می‌کنید، جریان تفکر است، مثلاً امروز صبح بیدار شویم، برنامه‌ریزی چیست؟

اختلالات جریان تفکر

✓ تفکر کاذب (واقعیت‌گریز False): مطابق با واقعیت، منطق یا تجربه‌ی فرد نیست.

– در اسکیزوفرنی دیده می‌شود.

مثال: تا من راه نروم، زمین نمی‌چرخد.

✓ تفکر اوتیستیک (Autistic): تفکری است که امیال درونی فرد را اغنا و ارضاء می‌کند، ولی با واقعیت جور نیست

(هرگز کلمه‌ی «تو» را به‌کار نمی‌برد).

– به من گفتی که من این کار را نمی‌کنم (فقط «من» است)

✓ پرش افکار (Flight of idea): فرد به سرعت از موضوعی به موضوع دیگر می‌پرد و پیش از آن که رشته‌ای از

افکار تکمیل شود، رشته‌ای دیگر شروع می‌شود. عقاید به هم ربط دارند.

– در بیمار مانیا خیلی شایع است.

✓ فشار تکلم (Pressure of speech): فرد آن‌قدر سریع حرف می‌زند که مجال صحبت را به کسی نمی‌دهد.

فصل

۱۱

عوامل مختلف تأثیرگذار در بیماری‌های روانی

✓ عوامل مختلف تأثیرگذار در بیماری‌های روانی:

- عوامل زمینه‌ساز یا مستعدکننده **Predisposing factors**: جنس، سن، ژنتیک، محیط و وضعیت تشریحی جزو عوامل مستعدکننده یا زمینه‌ساز است.
- عوامل آشکارکننده یا تسریع‌کننده **Precipitating. f**: که باعث بروز بیماری‌های روانی می‌شود، مانند بیماری‌های جسمی، بحرانی‌ها و ...
- مثال: احتمال ابتلای فرزندان اگر که اختلال دو قطبی در والدین باشد: اگر یکی از والدین مبتلا باشد، شانس ابتلای بچه‌ها ۲۵٪، اگر هر دو والد مبتلا باشند، شانس ابتلای فرزندان ۷۵ - ۵۰٪ خواهد بود.

✚ در اسکیزوفرن، احتمال ابتلای فرزندان به این ترتیب است:

۱. اگر یکی از والدین مبتلا باشد: ۱۴٪ فرزندان
۲. اگر هر دو والدین مبتلا باشند: ۴۰٪ فرزندان
۳. در خواهرزاده و فامیل: ۲ تا ۳٪ فرزندان
۴. در اختلالات دو قطبی، احتمال ابتلای دوقلوها: ۹۰-۳۳٪ است.

✓ تأثیر و میزان عوامل شیمیایی در بیماری‌ها:

- تأثیر دوپامین:

• در اسکیزوفرن و مانیا بالا و در افسردگی پایین است

✚ اگر برای فرد، دچار پارکینسونی L دوپا تزریق شود، انسولین دوپامین رخ داده و در نتیجه اسکیزوفرن ایجاد می‌شود.

فرد هیومانی شده، ولی دچار افسردگی نمی‌شود.

اپی‌نفرین و نوراپی‌نفرین

✓ در اسکیزوفرن بالا، در افسردگی پایین و در مانیا بالاست.

TSH

✓ در افسردگی پایین.

- در افسردگی، LH و FSH پایین است.

بخش دوم

بیماری‌های روان

فصل

۱

درمان بیماری‌های روانی (Treatment in Psychiatry)

کسی که برای برآوردن حاجت بیماری، تلاش کند همچون روز ولادتش از گناهان پاک می‌شود.
امام صادق (ع)

۵۰

پرستار! برخورد ببال که گدای رهنشین آن شاهی

ای فرند آدم! توشه زیاد بردار که راه دور دور است. کشتی جدید بگیر که دریا عمیق عمیق است. بارت را سبک کن که راه، دقیق است. عملت را خالص کن که ایراد گیرنده بینای بینا است. خواریت را به گور واگذار. امتیازت را به سنجش اعمال واگذار. خواسته‌ات را به بهشت واگذار. استراحت خود را به آخرت واگذار. لذتت را به حورالعین واگذار. برای من باش تا برای تو باشم. دنیا را خوار کن تا به من نزدیک شوی. دشمن بدکاران و دوست نیکوکاران باش تا از آتش، دور شوی که خدا پاداش خوبان را ضایع نمی‌کند.

دانشجو در پایان این فصل قادر خواهد بود:

- ۱- درمان بیماری‌های روانی را شرح دهد.
- ۲- نقش پرستار در درمان بیماری‌های روانی را بداند.
- ۳- فرایند پرستاری در رابطه با بیماری‌های روانی را به آسانی اجرا نماید.

درمان بیماری‌های روانی

در سال‌های اخیر به علت پیدایش داروهای جدید پیشرفت زیادی در درمان این بیماران ایجاد شده است. هرچند این داروها معالجات قطعی نیستند ولی ناآرامی‌های آن‌ها را تا حد زیادی کاهش می‌دهند. داروهای مورد استفاده در روانپزشکی عبارتند از:

۱- آنتی سایکوتیک (ضدجنون). ۲- ضد اضطراب. ۳- ضد افسردگی. ۴- ضد مانیک. ۵- ضد کولینرژیک

۱- آنتی سایکوتیک: تحت عناوین آرام‌بخش نوع ماژر، نورولپتیک و ضدجنون در ۷ طبقه قرار می‌گیرند. البته یک فنوتیازین پی‌پیریدین تیوریدازین را هم آتیپیک می‌شمارند. بنابراین در این قسمت از ۸ طبقه صحبت خواهد شد.

۱- فنوتیازین‌ها: داروهای این دسته علاوه بر اثرات رفتاری و روانی ضد استفرغ قوی نیز می‌باشد و به ۳ دسته تقسیم می‌شود:

الف) دسته متیل آمینوپروپیل یا دسته الیفاتیک: مثل کلروپرومازین (لارگاکتیل)، داروی انتخابی برای درمان حالت تحریک و تهاجم بیماران مبتلا به جنون بوده و در بیمارانی که بی‌خواب مانده‌اند ایجاد خواب می‌کند. ولی به دلیل آلفا بلوکر بودن افت فشارخون می‌دهد. تری‌فلوپرازین (اسکازینا) نیز از این دسته می‌باشد. هر دوی این داروها از دسته تیپیک هستند. ب) دسته پی‌پیرازین‌ها: دارویی است طولانی اثر به صورت تزریق عمیق عضلانی هر ۲ هفته یک بار مورد استفاده قرار می‌گیرد. می‌تواند به مدت ۱ تا ۴ هفته موثر باشد. مانند فلوپنازین (مدیکیت)، پرفنازین (فنتازین) نیز از این دسته می‌باشد. ج) دسته پی‌پیریدین‌ها: مانند ملریل (تیوریدازین)، از نظر آثار خارج هرمی سمیت کم‌تری دارد. این دارو، (اصولاً آنتی سایکوتیک‌ها) به هیچ وجه نباید با الکل مصرف شود. زیرا علائم روانی مثل اتاکسی، دوبینی و ... افزایش می‌دهد.

۲- تیوزانتین‌ها: مانند، تیو تیکسین (ناوان)، کلرو پروتیکسین (تارکتان) و فلوپنتکسول^۳. ۳- دی‌بنزوکسپین‌ها: مانند

لوکزاپین^۴. ۴- دی‌هیدرونی‌دول‌ها: مانند مولیندون^۵. دارای خاصیت افزایش وزن کم و تشنج‌زایی کم‌تر نسبت به آنتاگونیست‌های گیرنده دوپامین است. ۵- بنزامیدها: مانند سولپرید^۶، که به علت توانایی خاص گیرنده^۷ دوپامینی مورد استفاده قرار می‌گیرد. ۶- بوتیروفنون‌ها: از قبیل: هالوپریدول، که پر مصرف‌ترین داروی ضدجنون در آمریکا است. - دروپریدول، که به‌عنوان مکمل در هوشبری مورد استفاده قرار می‌گیرد. - اسپریدول یا اسپیرون، از داروی دیگر این دسته است که به وسعت مورد استفاده قرار می‌گیرد. ۷- دی‌فنیل بوتیل پی‌پیریدین‌ها: مانند پیموزاید^۸ که در علائم منفی اسکیزوفرنی و اختلال توره موثر است. ۸- بنزیزوکسازول‌ها: کلوزاریل^۹، رسپیریدال^{۱۰}، زیپراسیدون^{۱۱}، زیپریکسا^{۱۲}، کوئی تیاپین^{۱۳}. از ضدسایکوزهای جدید بوده، عوارض خارج هرمی کم‌تری ایجاد می‌کند. ولی به دلیل عوارض اگرانولوسیتوز و نیز قیمت بالا، مصرف آن محدود است.

مکانیسم اثر داروهای ضدجنون: این داروها از طریق بلوکاژ پس سیناپسی گیرنده^۲ دوپامین در سلسله اعصاب مرکزی عمل نموده و موجب کاهش آن می‌شوند.

1. Anti psychotic
2. Phenothiazines
3. Flupenthixol
4. Loxapine
5. Molindon
6. Dogmatic
7. D2
8. Pimozide
9. Clozaril
10. Risperdal
11. Zepasidon
12. Zeprexa
13. Quetiapine

فصل

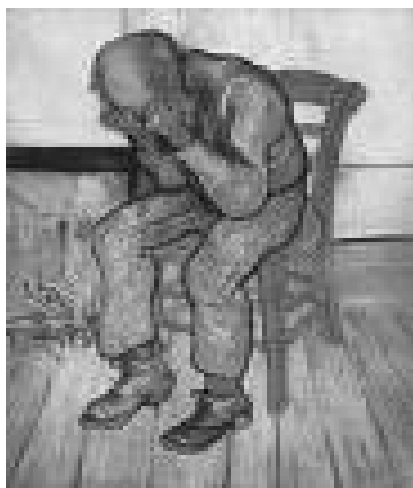
اختلالات خلقی
(Mood Disorders)

۳

۹۱

افسردگی حاصل انتظار شخص برای شکست در تمامی زمینه‌هاست.

ای فرزند آدم! تا کی از من شکایت می‌کنی؟ تا چند؛ مرا فرموش می‌کنی؟ تا کی مرا ناسپاسی می‌کنی؟ من که به بندگانم ظلم نمی‌کنم.

به یاد داشته باشید:

تا انسان‌ها شاد هستند به آن‌ها بیاموزید و چون افسرده شدند آزادشان بگذارید.

در این فصل دانشجو قادر خواهد بود:

- ۱- با ذکر نمونه‌ها و راهکارهای مناسب این‌گونه بیماران را به توانمندی‌های آن‌ها و سازگاری با دشواری‌ها توجه دهد.
- ۲- اختلالات خلقی را بشناسد.
- ۳- علائم بالینی، سیر و پیش‌آگهی اختلالات خلقی را شرح دهد.
- ۴- درمان اختلالات خلقی را شرح دهد.
- ۵- توجهات پرستاری در اختلالات خلقی را توضیح دهد.

بانک سوالات

جمع آوری سوالات کنکور کاردانی به کارشناسی
کارشناسی ارشد و دکتری به صورت فصل بندی شده

سوالات تألیفی

تألیف سوالات مشابه کنکور

جامع

حاوی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

الگوریتم

چکیده‌ی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

دریافت نمونه‌ی کتاب به صورت رایگان

www.agkins.com

جامع

حاوی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

الگوریتم

چکیده‌ی تمامی مطالب و نکات لازم
برای کنکور براساس منابع

بانک سوالات

جمع آوری سوالات کنکور کاردانی به کارشناسی
کارشناسی ارشد و دکتری به صورت فصل بندی شده

سوالات تألیفی

تألیف سوالات مشابه کنکور

دریافت نمونه‌ی کتاب به صورت رایگان

www.agkins.com

شماره تماس با نمایندگی‌های فعال و رسمی آناهید گستر خلیلی

شماره تماس	نمایندگی	شماره تماس	نمایندگی
۰۹۱۰۱۷۱۱۸۷۲	سبزوار (آقای شریفان)	۰۹۹۱۳۷۱۳۷۵۰	اراک (آقای حسینی)
۰۹۹۱۳۷۱۳۷۴۱	شاهرود (آقای سلمانی)	۰۹۱۹۹۱۰۱۲۴۸	اردبیل (خانم عاصمی‌زاده)
۰۹۱۹۹۱۰۱۲۴۹	شهرکرد (خانم تقی‌پور)	۰۹۱۹۹۱۰۱۲۴۱	ارومیه (آقای آرمیون)
۰۹۱۹۵۷۳۰۱۵۲	شیراز (آقای فروردین / خانم هوشمندی)	۰۹۱۹۶۳۲۱۸۵۲	اسفراین (خانم اسماعیل‌زاده)
۰۹۱۹۳۷۱۳۷۴۲	فسا (خانم شعبانی)	۰۹۱۹۵۷۳۰۱۵۰	اصفهان (آقای کیانی)
۰۹۱۹۵۷۳۰۱۴۹	قزوین (خانم چگینی)	۰۹۱۹۵۷۳۰۱۵۴	اهواز (آقای دکتر رضازاده)
۰۹۱۹۷۷۸۱۹۴۷۱	کرج (آقای دکتر علیرضاپور)	۰۹۱۹۰۹۸۰۳۱۸	ایلام (آقای دکتر بوچانی)
۰۹۱۳۱۹۸۱۲۷۰	کرمان (خانم ضمانتی‌یار)	۰۹۱۹۶۸۵۳۱۱۶	بروجرد (آقای احمدی‌صدر)
۰۹۱۹۵۷۳۰۱۴۸	کرمانشاه (آقای ابراهیمی)	۰۹۹۱۳۷۱۳۷۴۹	بم (خانم سرحدی‌نژاد)
۰۹۱۹۵۳۷۱۸۹۰	کوهدشت (خانم یاریان)	۰۹۱۹۵۹۰۷۲۰۳	بیرجند (آقای دکتر بهروان)
۰۹۱۹۹۱۰۱۲۴۷	گرگان (آقای شاه‌علی)	۰۹۱۹۵۷۳۰۱۴۷	تبریز (خانم عاصمی‌زاده)
۰۹۱۹۵۷۳۳۱۷۹	مراغه (آقای صمدی)	۰۹۰۱۳۷۳۷۸۹۶	جهرم (آقای یاعلی جهرمی)
۰۹۹۱۳۷۱۳۷۴۴	مشهد (خانم دکتر شجاعی)	۰۹۱۹۹۱۰۱۲۴۰	جیرفت (خانم دکتر محمدی)
۰۹۱۹۵۷۳۳۱۷۹	میاندوآب (آقای صمدی)	۰۹۱۹۲۷۰۵۸۷۸	خرم‌آباد (خانم میر)
۰۹۱۹۶۳۵۰۷۶۸	نیشابور (آقای موسوی)	۰۹۱۹۵۷۳۰۱۵۳	رشت (خانم تنها)
۰۹۱۹۵۷۳۳۲۸۴	هرمزگان (آقای زارعی)	۰۹۱۹۶۸۲۹۲۸۰	رفسنجان (آقای یوسفی)
۰۹۱۹۵۷۳۰۱۵۵	همدان (آقای سوری)	۰۹۱۹۹۱۰۱۲۴۵	زاهدان (آقای مهمان‌دوست)
۰۹۱۹۵۹۰۷۲۰۴	یاسوج (آقای مرتضوی)	۰۹۱۹۲۷۰۵۸۷۱	زنجان (خانم دکتر هوشیار)
۰۹۱۹۹۱۰۱۲۴۳	یزد (خانم آزاد)	۰۹۱۹۷۷۸۱۹۴۴	ساری (آقای دکتر اکبری)

بانک کتاب ناهید

«هر کتابی، از هر انتشاراتی را از ما بخواهید»

✓ جامع‌ترین بانک کتاب

✓ تحویل روزانه

✓ ارسال به تمامی نقاط کشور

✓ سفارش کتاب به صورت تلفنی و آنلاین

www.NIBS.ir

کتاب دانشگاهی، فنی و مهندسی، علوم پزشکی، علوم انسانی، عمومی،
ادبی، مذهبی، کمک آموزشی، کودک و نوجوان و کتب نفیس

فروشگاه: تهران - خیابان انقلاب - روبه روی درب اصلی دانشگاه تهران

پاساژ فروزنده - طبقه همکف - پلاک ۳۳۱

تلفن: ۶۶۴۸۹۳۷۵ - ۰۲۱ - ۶۶۴۸۹۳۴۹ - ۰۲۱